

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

[MOTUHAKI.]

PONEKE, PARAIRE, OKETOPA 7, 1910.

Nga Paero o te Kaunihera Maori o te Takiwa o Raukawa i raro i te Ture Kaunihera Maori, 1900.

Tari o te Minita Maori,
Poneke, 6 o Oketopa, 1910.

HE whakaatu tenei kua pai te Kawana i tenei ra ki te whakaae i nga paero i hangaia e te Kaunihera Maori o te Takiwa Maori o Raukawa i raro i nga tikanga o tekiona tekau-ma-ono o te Ture Kaunihera Maori, 1900, me ona whakatikatikanga.

J. CARROLL,
Minita mo nga Mea Maori.

Kua whakaaetia. ISLINGTON, Kawana.

KAUNIHERA MAORI O TE TAKIWA MAORI O RAUKAWA.
PAERO.

TENEI te Kaunihera Maori o te Takiwa Maori o Raukawa i whakaturia i raro i te Ture Kaunihera Maori, 1900, ka whakakore i nga paero katoa i hangaia i mua atu i enei paero e taua Kaunihera a hei whakakapi mo era tenei ka hanga i enei paero i raro i te mana o taua Ture, me ona whakatikatikanga, me timata te whai mana o enei paero a te wa e whakaaetia ai e te Kawana, me te panuitanga o aua mea i roto i te *Gazette* me te *Kahiti*:—

Whakamarama.

I roto i enei paero, mehemea ia kaore e taupatu ana ki nga kupu e whai ake nei, a mehemea kaore i motuhake te takoto a etahi atu whakamaramatanga, koia enei o ratou tikanga:—

“Tua Ture” tona tikanga ko te Ture Kaunihera Maori, 1900, me ona whakatikatikanga katoa.

“Te Kaunihera” tona tikanga ko te Kaunihera Maori o te Takiwa Maori o Raukawa i whakaturia i raro i taua Ture.

“Komiti” ara “Komiti Marae” tona tikanga ko te Komiti Marae o tetahi kainga Maori i whakaturia i raro i nga tikanga o taua Ture.

“Takiwa” tona tikanga ko te Takiwa Maori o Raukawa i panuitia e te Kawana i raro i taua Ture i tana panuitanga o te 26 o nga ra o Tihema, 1900.

Kahiti—A.

“Taone Maori” tona tikanga he Taone Maori i whakaturia i raro i te Ture Taone Maori, 1895, i raro ranei i tekiona waru o te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1902.

“Whakatakotoria” tona tikanga i whakatakotoria e nga paero i hangaia i raro i taua Ture, e enei paero ranei.

(A.) *Te Ora me te Noho Tika.*

(Tekiona 16, Wahanga-tekiona 1.)

1. Ko nga tupapaku mehemea ka mate i waenganui i te 15 o nga ra o Mache me te 15 o nga ra o Hepetema (e uru ana ano ia aua ra), i roto i te tau, me tanu i roto i nga ra e wha i muri iho i te matenga; a mehemea ka mate i waenganui i te 16 o nga ra a Hepetema me te 14 o nga ra o Mache (e uru ana ano ia aua ra), me tanu i roto i nga ra e toru i muri iho i te matenga, haunga ia mehemea ka takoto ke te whakahau a te Kaunihera, mehemea ranei ka takoto ke tetahi atu tikanga o tetahi Ture o te Paremete.

2. Ma nga whanaunga tata o te tupapaku, a, mehemea kei te ngaro ke ratou ma te tangata nona te whare, e noho ana ranei i roto i te whare i mate ai te tupapaku, mana e whakatutuki nga tikanga o te paero i runga ake nei, a ka whakaaetia te he ki runga ki a ratou, ki tetahi ranei o ratou mo te takahi i taua paero i runga i ta te Kaunihera e kite ai he tika, a ka ahei kia whainatia ki te moni kia kana e neke ake i te kotahi pauna.

3. E kore rawa e pai, haunga ia mehemea e whakaaetia ana e te Kaunihera, kia tanumia te tupapaku ki tetahi wahi ke atu i te urupa e mohiotia ana he tanumanga tupapaku e nga tangata Maori o tetahi kainga Maori, kua rahuitia ranei, kua ata wehea ranei e ratou, e tetahi atu ropu whai mana ranei, hei urupa tanumanga tupapaku.

4. Ki te mate he tangata kua e whakatakotoria ki roto ki te whare, engari me hari atu ki waho, ara, ki roto ki tetahi teneti, a ko taua teneti me whakatu ki nga wahi e rite ana mo era tu ahua e whakaritea e te Tiamana o te Komiti Marae, e te Mema Kaunihera ranei o te wahanga o te takiwa.

5. Ka ahei te Kaunihera ki te tuku panui atu, penci i te Ahua A e mau nei i te Kupu Apiti, ki te tangata nona tetahi whare, ki te tangata ranei e noho ana i roto i tetahi